

PFU-SAK NR. 333/13

KLAGER: Bjørn Funder Halldal
ADRESSE: Brandals gate 18, 3513 Hønefoss
TELEFON:
PUBLIKASJON: TV 2 (TV-innslag og nettartikkel)
PUBLISERINGSDATO: 21.09.2013
STOFFOMRÅDE: Ytringsfrihet
GENRE: Nyhetsinnslag, nettartikkel
SØKERSTIKKORD: Premissene, samtidig imøtegåelse,
REGISTRERT: 28.11.2013
BEHANDLET I SEKR.: 28.11.2013
BEHANDLES I PFU: 25.02.2014
FERDIGBEHANDLET: 25.02.2014
BEHANDLINGSTID: 87 dager
KLAGEGRUPPE: Privatperson
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
RETTSBEHANDLING:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER: Innslaget vil blir vist under møtet, men kan også sees her:
<http://www.tv2.no/play/nyheter/innenriks/her-konfronterer-tv-2-en-innvandringsmotstander-756119.html>

SAMMENDRAG:

TV 2 publiserte **lørdag 21. september 2013** et innslag i TV 2 Nyhetene som fra studio ble introdusert slik:

«Norske myndigheter meiner ytterliggåande organisasjonar bruker sosiale medier for å rekruttera, radikaliserer og trenar opp personar til å spre ekstreme budskap. Dei fleste som bruker nettet på denne måten vil ikkje stå fram, men det finnes unntak.»

Innslaget starter med bilder av politiet utenfor Stortinget. TV 2s reporter, Kadafi Zaman, uttaler på voice over:

«Den trettende februar ble det slått full terroralarm. En mann ble pågrepet etter å ha truet med å sprengte Stortinget.»

Deretter klipp til politiets pressekonferanse der Roger Andersen fra Oslo politidistrikt uttaler:

«Det er en norsk mann i 20-årene»

Videre klipp til bilder av en demonstrasjonen utenfor Stortinget der en mann står med ropert under bannere med norske flagg og påskriften: «Frihetsforkjemperne» og «Gode patrioter.» TV 2s reporter uttaler på voice:

«Og her er han: Bjørn Funder Halldal. En kjent taler på innvandringskritiske arrangement.»

Videre klipp til et intervju mellom TV2s reporter og Halldal utenfor Universitet i Oslo hvor Halldal studerer. Halldal uttaler:

«Innvandring blir et problem når den infiltrerer og påvirker samfunnet.»

TV 2 konfronterer Halldal med hans aktiviteter på sosiale medier:

«På Facebook så skriver du: "Driter i dere muslimer, dere er ikke her snart lenger, prøver bare å gi noen gode råd, gi dere mens dere kan!". Hva betyr det?»

Halldal:

«Det betyr: Ikke provoser Europa noe mer. Det betyr det.»

TV 2 opplyser videre at Justisdepartementet lenge har vært bekymret for økningen av hatefulle ytringer på internett, og at det nå foreligger en rapport fra Politihøgskolen om temaet. Forsker Inger Marie Sunde uttaler: «- Et viktig funn er at ekstreme organisasjoner bruker internett meget aktivt, - sosiale medier meget aktivt, for å rekruttere til sine ekstremistiske formål.»

Det klippes tilbake til universitetsplassen. TV 2s reporter til Halldal:

«Her skriver du: "Jødene var like tøffe i trynet i 1939, nå er det dere som står for tur". Hva betyr det?»

Halldal:

«Det var en henvisning til jødenes erklæring om hellig krig mot Tyskland i 1939, før Tyskland svarte med sine uheldige represalier da.»

TV2s reporter:

«Uheldige represalier? Seks millioner jøder ble drept.»

Halldal:

«Ja, det jeg mener er at vi..., en folkegruppe må ikke hisse opp europeerne.»

TV 2 filmer deretter flere plakater som er hengt opp i Oslo, blant annet en plakat med bilde av Anders Behring Breivik der det oppfordres om å støtte ham. TV 2s reporter uttaler: **«Den siste tiden har høyreekstremister satt opp flere plakater i Oslo.»** Forsker Sunde uttaler at nettforumet «Ekstreme ytringer» har en stor påvirkningskraft.

Klipp tilbake til universitet. TV 2s reporter uttaler:

«Bjørn Funder Halldal mener det er vanskelig å være innvandrerkritiker i Norge.»

Halldal:

«Hvis vi kan gå ut og si hva vi mener men allikevel så vil vi bli overdøvet og svertet på det verste i etterkant, så får vi ikke lov til å si det vi mener fordi da blir hele ytringsfriheten en illusjon. »

TV2s reporter:

«Men nå sier jo du det du mener. Da må jo du også tåle at andre er uenig. »

Halldal:

«Ja, ja, det gjør jeg! Selvsagt! Og jeg liker at folk er uenig for det skaper debatt og debatt er noe vi trenger.»

Lørdag 21. september ble samme innslag publisert på nett i en nettartikkel med tittelen «Her konfronterer TV 2 en innvandringsmotstander»

«Den 13. februar i år ble Bjørn Funder Halldal [pågrepet av væpnet politi og siktet for å ha truet med å sprengte Stortinget](#). Nå kjemper den 28 år gamle mannen mot innvandring på internett.

I artikkelen stod det at Halldal «**understreker overfor TV 2 at han ikke vil bruke vold for å nå sin politiske mål.**» I artikkelen uttalte Øivind Kopperud, forsker ved Holocaust-senteret, seg:

«– Her er utsagnene så absurde at det blir vanskelig å gå inn og diskutere de. Men det vi ser er at det ikke er noen sensur. Folk kan skrive akkurat det de vil og sende det ut. De sitter i utgangspunktet i et lukket rom, men samtidig snakker man da ofte til flere tusen mennesker, sier Kopperud. »

Forfatter og journalist Øyvind Strømmen, en av Norges fremste eksperter på ekstremister, uttaltes seg også:

«– Det som er det farlige er gjerne folk som ikke er så synlige og som nødvendigvis ikke er aktive, men som sitter og leser denne type ting på internett og som blir påvirket av det. De tenker kanskje at her er det mange som tenker som meg og som går videre ett steg til å bruke vold, sier Strømmen.»

[...]

«Bjørn Funder Halldal holder taler og skriver hva han vil. Likevel mener han at det ikke eksisterer ytringsfrihet for innvandrerkritikere. – *Du har jo sagt akkurat det du mener?* – Jo, men hvordan vil kritikken mot meg etterpå bli? Den kan jeg tenke meg bli kraftig, sier Halldal. – Vi må snakke åpent om ting som plager oss og ha full rett til det. Når enkelte innvandringsfolkegrupper har begynt å utfordre de gjeldende myndighetene, stille urettferdige krav ovenfor den opprinnelige

befolkningen og påført samfunnet et stort politisk press osv, har myndighetene måttet svare aggressivt tilbake. Myndigheter liker sjelden utfordringer, og når folket begynner å føle seg utilpass fordi hjemmet deres er totalt forandret fra hva de var vant til, må fremmedkulturelle være varsomme når de skal spre sin ideologi inn i et veldig følsomt samfunn, sier Halldal.»

KLAGEN:

Klager er Bjørn Funder Halldal. Han skriver: «Jeg har sendt mange e-mail til Kadafi Zaman og TV 2 etter at denne reportasjen ble sendt om ting som må korrigeres, men uten svar fra noen av dem.» [...] «Da jeg snakket med Kadafi Zaman fra TV2 fikk jeg beskjed om at jeg skulle få sitatsjekk der det var mulig, at truende og sjikanerende kommentarer fra aktivister i Islam Net skulle tas med og at jeg skulle få beskjed i god tid før dette ble sendt. Men ingen av løftene ble holdt. Jeg ble oppringt av advokaten min som sa jeg var på tv den lørdagskvelden.»

Ifølge klager er han feil fremstilt fordi hans ytringer på nett var et resultat av en provokasjon fra Islam Net, og at dette er klippet bort: «Det TV 2 har omtalt som "innlegg" på Facebook var kommentarer [...] som kun var rettet mot aktivister i Islam Net. Ytringene mine var spydige og aggressive fordi de ble fremprovosert ved bruk av trusler og hets fra Islam Net sine aktivister sin side. Har dokumentasjon (skjermdumper fra Islam Nets Facebook side) på dette, og sendte også det til TV2 samme dag som intervjuet. Det er dermed ikke bare nødvendig å endre der det nå står "innlegg" om til "kommentarer" (da det blir to vidt forskjellige ting), men man må også ta med den kommentaren som min kommentar var et tilsvarende på for å forstå noe som helst av innholdet og sammenhengen i dette som respons til hets og trusler etter at jeg la ut et blogginnlegg som omhandler innskrenking av ytringsfriheten og regler forbundet med seksualitet i religion på Islam Net sin Facebook side.» Klager mener dette er brudd på punkt 3.7 (gjengivelse av meningsinnhold) og punkt 4.14 (samtidig imøtegåelse) og punkt 3.3 (premissene).

Videre reagerer klager på at han i nettartikkelen omtales som innvandringsmotstander da han ikke er imot innvandring generelt: «Jeg er tvert imot for en normal innvandring. Her må man skille mellom normal innvandring og "ekstrem masseinnvandring hovedsakelig fra muslimske land som tar med seg fremmede, totalitære, religiøse krefter som ekspanderer på norsk jord". En kritikk som blir ganske annerledes.» Klager skriver han utdypet dette til TV 2, men at det ble klippet bort. Også her mener klager TV 2 har brutt punkt 3.7 (gjengivelse av meningsinnhold) og punkt 4.4 når det gjelder tittelen i nettartikkelen. Det reageres også på siste del av nettartikkelen. Halldal mener han ikke har uttalt det han blir sitert på her.

Halldal reageres det på omtalen av ham som en mann som hadde truet med å sprengte Stortinget. Han skriver: «Dette er feilaktig informasjon. Jeg hadde ikke truet. Jeg hadde sagt det i en telefonsamtale som ironi/mørk humor i full tilstand på spørsmål om hva jeg skulle og ble fanget opp av en medpassasjer som hadde ringt politiet etter at jeg hadde "gått på trynet" ut av døren på bussen. [...] I stedet for å si at "han hadde truet" er det bedre å enten ta en side av hver sak, eller bare sende klippet der jeg svarer på dette.» Klager mener dette er brudd på punkt 4.5 (forhåndsdom), på punkt 3.7. (gjengivelse av meningsinnholdet), punkt 4.14 (samtidig imøtegåelse) og punkt 3.3 (premissene).

Klager mener TV 2 gjennom innslaget kobler han til bilder og nettsteder av personer og organisasjoner/foreninger han ikke har noen tilknytning til: «I intervjuet med meg har tv2

på merkelig vis klippet inn bilder av en barnemorder (Anders Behring Breivik) og en nazistisk organisasjon (Nordfront). De er lagt inn på en måte som får seeren til å tro at det har en sterk tilknytning til meg, noe det absolutt ikke har. [...] Med denne overskriften og meg som hovedperson med fullt navn, så faller det inn under ekstremt dårlig presse-etikk å klippe inn bilder av personer/ting/organisasjoner etc. med disse assosiasjonene i en slik sammenheng.» Det pekes også på at han på samme vis er koblet til et nettsted kalt Ekstreme ytringer: «I reportasjen snakker de plutselig om et nettsted "ekstreme ytringer" rett etter at de har snakket om mine kommentarer. Det kommer ikke frem at dette ikke er noe jeg har noe med å gjøre, tvert i mot henger de bare sammen slik at folk glatt overser hele "ekstreme ytringer" og tror det er meg de snakker om hele tiden.» Klager mener det er brudd på punkt 4.10 (bruk av bilder i annen sammenheng enn den opprinnelige), punkt 4.14 (samtidig imøtegåelse), punkt 3.3 (premissene).

Klager reagerer på fremstillingen, og helheten som skaper et inntrykk av noe annet enn det som er korrekt, og at publikum ikke vil forstå sammenhengen. Klager hevder TV 2 «har klippet mellom spørsmål og svar slik at svaret blir helt annerledes enn hva jeg faktisk svarte på spørsmålet. Dere kan tydelig se at jeg har ledige hender når han stiller meg spørsmål, når jeg svarer har jeg en bærbar pc i hendene og helt andre folk går i bakgrunnen. Dette er lenge etter at han stilte spørsmålet, og jeg har svart helt annerledes på det i mellomtiden.» Her mener klager det er brudd på punkt 3.7 (meningsinnholdet), punkt 4.1 (saklighet og omtanke), punkt 4.14 (samtidig imøtegåelse) og punkt 3.3 (premissene).

Klager mener også reporteren bruker media til å oppnå private fordeler og har dobbeltroller: «Så lurer jeg på om Kadafi Zaman eller andre redaksjonelle medarbeidere er tilknyttet noen organisasjoner/personer på et vis som gjør at han kan tjene, eller ønske at andre tjener på at han manipulerer frem saker som dette. Dette er et helt seriøst spørsmål. Om innvandrere og/eller religiøse skal få sensurere og manipulere folk som kritiserer innvandringspolitikken og/eller anti-religiøse på subjektivt grunnlag med media som våpen vil det være svært uheldig for et demokratisk samfunn.»

Til slutt skriver klager: «Jeg finner hele saken ekstremt politisk unøytral først og fremst fordi den er manipulert frem. Det har blitt tatt med kommentarer fra en krangel på nettet, men bare én av sidene fra krangelen har blitt tatt med i referatet i etterkant og det har blitt brukt nazistiske organisasjoner og en masse-morder i fremstillingen (enkelte utvalg for å skape frykt over - og svartmale meg og en gruppe personer som er skeptiske til en ekstremt høy innvandring eller den hurtige spredningen av Islam). Dette er bruk av media som et våpen,»

[...]

«Jeg står for det jeg sier/skriver, men da må det gjengis i sin helhet og på en riktig, objektiv og saklig måte. Jeg har tålt mye fra media tidligere som kanskje burde vært klaget på, men har latt være. Derimot er denne saken såpass ille med tanke på overskrift, klipp mellom spørsmål og svar, at Islam Net er totalt utelatt og alle breivik- og nazi-bilder. Det er oppkonstruert skremselspropaganda det må ansees å være en plikt å klage på. Vennligst ta mine forklaringer i betraktning når dere skal finne ut av denne saken, da det godt kan være punkter som har blitt brutt i regelverk uten at jeg kjenner til det.»

TILSVARSRUNDEN:

TV 2 viser til at TV 2 s journalist tok kontakt med klager via e-post den 13. september, og skriver «Dagen etter avtales det et møte og hva saken handler om, dvs. klagerens utsagn på Facebook».

Om bruken av ordet "innvandringsmotstander" skriver TV 2 at det i reportasjen konsekvent brukes "innvandringskritiker", mens det i nettartikkelen står motstander. Kanalen viser her til en rekke kommentarer fra klager på Facebook, og skriver: «Ovenstående sitater var at muslimer "en bloc" ikke ønskes velkommen til Norge av klageren. Vi mener en slik holdning er tilstrekkelig til å forsvare bruken av ordet "innvandringsmotstander" - med bred margin.»

Når det gjelder trusselen mot Stortinget viser TV 2 til at klageren omtaler dette som mørk humor/ironi. TV 2 skriver: «Faktum er at det ble slått full terroralarm den 13. februar 2012. Store ressurser ble mobilisert for å sikre nasjonalforsamlingen og pågripe mannen. Oslo-politiet innklaget til pressekonferanse og uttalte at "en mann var siktet for trusler". Trusselen var å sprengte Stortinget.» Det vises også til at politimesteren i Oslo på samme pressekonferansen uttalte at mannen også tidligere hadde fremsatt trusler. Videre opplyses det at klager også har opptrådt i regi av Norwegian Defence League. «Vi mener det er høyst relevant å bringe slik informasjon for å fortelle om hva klageren har vært involvert i tidligere.»

Om assosiasjonen til Breivik vises det til at innslaget tar for seg rekrutteringen til ekstreme miljøer, og at rapporten fra Politihøgskolen derfor omtales. Det var i den forbindelse vist en plakat, og TV 2 skriver «det antydes imidlertid ingen kobling mellom disse bildene og klager, noe som klart fremgår av innslaget som ble sendt».

Om forskjellen på innlegg og kommentarer, skriver TV 2 at det i denne sammenhengen ikke har noen betydning. Her mener TV 2 det må være innholdet som teller og at innholdet taler for seg. Kanalen skriver videre at den har brukt mye tid på å finne de angivelige truslene fra Islam Net, og at også dette skjedde under intervjuet da klager ble bedt om å finne dem. TV 2 skriver at klageren leste dem opp, men fant dem ikke. Kanalen skriver at den har tilgang til hele Facebook-samtalen og finner ikke dekning for klagers påstand om at det er Islam Net som startet provokasjonen. TV 2 skriver: «Under alle omstendigheter har klager gitt uttrykk for de ytringer som fremkommer i intervjuet, hva andre har skrevet, ment eller sagt endrer ikke på dette.»

Når det gjelder sitatgjengivelsen i nettartikkelen hevder TV 2 at det var dette som ble sagt, og viser til råtapen. Ellers opplyses det om en lengre prat med klager etter intervjuet, der klager bekreftet at han stod inne for sine meninger og hva han hadde sagt.

Klager mener det spiller stor rolle om det blir omtalt som kommentarer eller innlegg. Han skriver: «En kommentar er en respons, et innlegg er en ytring. Kommentarer er personlige og som oftest (og som i dette tilfellet) tilknyttet andre kommentarer som er en del av helheten.»

Når det gjelder praten med TV 2 utenfor opptaket, skriver klager at TV 2 lovet ham at hetsen og truslene fra Islam net også skulle være med. Han skriver: «Derfor fikk Kadafi tilsendt skjermdumper av trusler via mail mens vi gjorde intervjuet (det jeg gjør når de filmer meg med PC fremme). TV2 skriver at jeg begynte å være spydig først, men dette stemmer ikke.

Islam net slengte kommentarer som rasist, nazist osv. etter at jeg la ut blogginnlegget som henvist til i selve klagen. Jeg skrev tilsvarende kommentarer tilbake, så begynte de å true, de skrev at de skulle "komme og ta meg", lurte på hvor jeg var, jeg skrev hvor jeg var og da skrev de at de var på vei dit. Alt dette ble jeg lovet av Kadafi at han skulle ta med, men lot være med dette og tok i stedet for kun min litt frekke ytring ment som en advarsel om at man ikke vet hva som kan skje i fremtiden og at muslimer ikke burde provosere europeere som begynner å få nok av Islam nå, fordi vi så hva som skjedde sist (dette hadde kommet tydelig frem om bare denne kildehenvisningen ikke hadde blitt sensurert bort fra gjensisteringen av min kommentar.»

[...]

«Det kommer ikke tydelig frem at jeg kun er imot "islamsk innvandring" (som en av mange potensielle løsninger for å redusere islams dominans i Norge). Mange innvandrere har blitt sure på meg fordi de har trodd at jeg "vil at alle skal ut" (noe som er langt ifra sannheten) etter denne reportasjen, og da er det "innvandrermotstander" uttrykket til TV2 de har lurt på. »

[...]

«Og Breivik og den nazistiske organisasjonen ikke er tilknyttet meg på noen måte og det blir heller fremstilt som om jeg skulle vært en inspirator/lederskikkelse for disse. »

«Jeg har fått masse trusler for disse tre punktene som er ekstremt viktige. Jeg er en enkelt individuell taler og skribent uten tilknytning til noen organisasjoner og jeg er ingen innvandringsmotstander og påpeker dette på det sterkeste i veldig mye jeg skriver og taler.»

«TV2 vet godt at det jeg sa på denne bussturen (saken er nå henlagt) bare var tull som ironi / mørk humor.»

TV 2 hadde ingen ytterligere kommentarer.